

Elupaiku taastava merevesiviljeluse manifest

Taust

Liiga kaua on kestnud merele ulatuslik inimsurve, nagu toitainete laskmine keskkonda, elupaikade hävitamine, ookeanide hapestumine ja ülepüük. Tulevik nõuab merelist päritolu toidu tootmist, mis käib käsikäes kahjustatud mereökosüsteemide aktiivse taastamisega ja lähtub sellest, et inimene on lahutamatu osa looduse keerulisest suhtevõrgustikust. Me oleme ületanud piiri, kus piisab võimalikult väheste kahjude tekitamisest. Merelist päritolu toidu tootmise loogika tuleb ümber pöörata. Negatiivne mõju ei ole enam vastuvõetav. Nullmõju ei ole enam piisav.

Meie visioon merelist päritolu toidu tootmise tulevikust

Me oleme sinised kogukonnaaiad, merendusettevõtjad, kohalikud ettevõtted, ülikoolid, kalurid ja sidusrühmade organisatsioonid. Meil on ühine tulevikuvision, mille alusel anname merel toimuva esmatootmise kaudu merele alati rohkem tagasi, kui sealt võtame. Seda silmas pidades oleme sõnastanud kaheksa põhimõtet, mis toetavad elupaiku taastavat merevesiviljelust ja saagikorjet. Need põhimõtted on kooskõlas Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni säästva arengu eesmärkidega, mis tähendab, et iga elupaiku taastava merevesiviljeluse algatus peab tasakaalustama keskkondliku ja sotsiaalse jätkusuutlikkuse kaalutlusi terve ja toimiva majanduse kontekstis.

Elupaiku taastav merevesiviljelus

Elupaiku taastav merevesiviljelus tähendab vees elavate söödavate liikide kasvatamist nii, et sellel on ümbritsevatele mereökosüsteemidele üldine positiivne netomõju.

Elupaiku taastava merevesiviljeluse ja saagikorje kaheksa põhimõtet

1. Me toodame toitu

Oleme seadnud endale esmaseks ülesandeks ühendada merelist päritolu toidu tootmine merekeskkonna aktiivse taastamisega. Meie kasvatatavad kultuurid pakuvad ökosüsteemi teenuseid, nagu toitainete imendumine, bioloogilise mitmekesisuse suurendamine, süsinikdioksiidi sidumine ja muud leevendused seoses inimtegevusest põhjustatud keskkonnakahjudega. Meie jaoks on need teenused alati otseselt seotud nii toidu kasvatamisega kui ka meie koristatud kultuuride arvukate muude praktiliste kasutusvõimalustega.

2. Meie tegevused põhinevad ökosüsteemi tingimustel

Meie arendatav elupaiku taastav merevesiviljelus põhineb olemasolevatel ressurssidel, mis on meie piirkondadele omased. Me ei kasuta umbrohuega kahjuritõrjeks väetisi, ravimeid ega kunstlikke meetodeid. Me ei lisa merekeskkonnale midagi peale oma kultuuride kasvatamiseks vajalike seadmete ning me kasvatame ainult kohalikke liike, et toetada kohalikku geneetilist mitmekesisust.

3. Me tegeleme multitroofse merevesiviljelusega

Meie eesmärk on kasvatada samal ajal paljusid erinevaid liike, mis üksteist vastastikku toetavad. Multitroofse merevesiviljeluse kui ideaaliga püüame võidelda monokultuurse vesiviljeluse vastu ning aidata aktiivselt kaasa terve ja bioloogiliselt mitmekesise merekeskkonna edendamisele. Meie lähenemisviis rõhutab eri liikide ja troofiliste tasandite seotust, et luua kestlikumad ja vastupidavamad mereökosüsteemid.

4. Me võitleme kliimamuutusega

Elupaiku taastav merevesiviljelus toetab toidusüsteemide CO₂ heite vähendamist, tehes tarbijatele kättesaadavaks kvaliteetsed ja kliimasõbralikud koostisosad ning asendades sel viisil suure CO₂ jalajäljega toidukaubad vähem heiteid tekitavate alternatiividega. Töötame selle nimel, et kõik meie tootmistsükli osad oleksid väikese heitega ja kohalikud.

5. Me loome tugevad ärimudelid

Võimaluse korral seome elupaiku taastava merevesiviljeluse teiste tulutoovate tegevustega, nagu vähese mõjuga kalapüük, tooraine töötlemine, teavitustegevused, haridus ja taastav turism. Selline lähenemisviis võimaldab kindlamaid ärimudeleid, suurendab kohaliku väärtuse loomist ning aitab tagada kohaliku tööhõivet ja seega meie rannikukogukondade elujõulisust.

6. Me osaleme aktiivselt kogukonna elus

Rõhutame, et osaleme aktiivselt meid ümbritsevate kogukondade tegevuses. Meie eesmärk on suunata võimalikult suur osa oma toodangust kohalikule turule. Me püüame teha koostööd kohalike elanike, ettevõtete, koolide ja kodanikuühiskonnaga laiemalt, õppida ning luua uusi teadmisi.

Suhtleme aktiivselt kogukondadega ning edendame teadlikkust merendus-est ja elupaiku taastatava suunitlusega suhtumist piirkondades, kus see ei ole veel laialdaselt levinud.

7. Me pigem vähendame kui suurendame

Kuna arvestame merekeskkonnaga ja püüame tagada kohaliku väärtusloome, töötame selle nimel, et rajada rohkem väikesed kasvatiskohti, vältides suuremahulist kasvatamist ning sellega kaasnevat negatiivset mõju kohalikele merekeskkonnale. Meie suund on väikesed kasvatused ning seepärast jätkame tegevust mastaabisäästu saavutamiseks, jagades taristut ja kombineerides biomassi, et vähendada kulusid ja leida uusi turge.

8. Me toetume teadmistele

Meie arusaam merekeskkonnast ja selle ressurssidest põhineb kogemustel ja teaduslikel lähenemisviisidel andmete kogumiseks ja otsuste tegemiseks. Seepärast teeme hea meelega koostööd teadmispõhiste asutustega, kes aitavad meil merekeskkonda jälgida, tegevusi kohandada ja õigeid valikuid teha. Me jagame lahkesti oma teadmisi, et elupaiku taastava merevesiviljeluse lähenemisviis saaks veelgi rohkem levida kohalikes kogukondades ja kogu maailmas, mille osa me oleme ja mille eeskujuks me tahame olla.

Founders

Havhøst - Ocean Harvest, Denmark

Aktion Österbotten, Finland

Centre for Sea & Society, University of Gothenburg, Sweden

Under Ytan, Åland

Nemo Seafarms, Finland

Kivik Tång, Sweden

Marinreparatørene, Norway

Helsingborgs Havskoloni, Sweden

Koastal, Sweden

Kerteminde Havhaver, Denmark

Skovshoved Havhave, Denmark

havhøst

CoolBlueFuture